

ВПЕРЕД!

РОБІТНИЧА ГАЗЕТА,

орган української соціалдемократичної партії.

Виходить кожного дня о 3 год. пополудни.

Ціна примірника у Львові й на провінції:

40 сот.

Місячна передплата з пересилкою 10 К.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ:

„В ПЕРЕД“, ЛЬВІВ, ВУЛИЦЯ РУСЬКА Ч. 3,
I. поверх.

Пролетарі всіх народів єднайтеся!

На приказ Начальної Команди В. П. видаємо нашу газету крім звичайного нашого українського письма — також і латинськими буквами. Приказови сьому повинуються тільки з konieczности, бо не хочемо позбавити наших читачів свого рідного друкованого слова.

Члени Української Національної Ради і останні події.

У вчорашнім числі подали ми ухвалу польського Тимчасового Правлячого Комітету, доручену урядово львівським членам Української Національної Ради на руки віцепрез. тов. Льва Ганкевича.

До сеї справи одержуємо з кругів Української Національної Ради такі інформації:

Дня 1. січня 1919. вручено гр. Александрови Скарбови два письма того самого змісту в справі брання і трактування воєнних і цивільних закладників обома сторонами. з просьбою доручити їх Державному Секретаріату і Головній Команді Армії Західно-Української Народної Республіки. Гр. Скарбек прийняв ці письма дуже ввічливо і ще того самого дня мав вислати їх скремним кур'єром на український фронт. Письмо до Державного Секретаріату звучить:

З. У. Н. Р. Українська Національна Рада.

До Державного Секретаріату Західно-Української Народної Республіки.

Львів, дня 31. грудня 1918.

Іменем членів Української Національної Ради, які в сій хвилині перебувають у Львові, маємо честь повідомити, що сьогодні доручено нам з польського Тимчасового Правлячого Комітету письмо, якого відпис долучаємо.

До перших двох уступів ухвали ТПК. можемо ствердити з натиском, що з боку ТПК. роблено дійсно заходи, щоб українська цивільна людність окупованої частини краю, яка супроти польських властей поводить бездоганно, не була переслідувана і брана в полон, з огляду на інтереси польськими військовими властями була трактована по людськи; як що отже відносини уложилися інакше, то сього не можна ставити у вину ТПК.

Що до долі польських цивільних заручників, яких наші військові власті мали побрати з поміж польської цивільної людности, то львівські члени УНР. не мають і не можуть мати ніякої автентичної відомости про сю справу, як взагалі остяють без найменшого контакту з українськими властями — і тому уважаємо дуже бажаним, щоб дійсний стан тих відносин по обох боках був проведений і можливий надужиття здержані.

В тій цілі прилучаємося до просьби українського горожанського Комітету у Львові з дня 20. грудня 1918. підписаного пп. Федак, митр. Шептицьким, Шепаровичевою і Косевичевою і висланої до Головної Команди Українських Військ і просимо умовитися з польською стороною, щоб з одного боку три українські жінки (дві з вільного, одна з окупованого простору ЗУНР) дістали дозвіл оглянути табори і в'язниці полонених та інтернованих у Львові, Перемишлі і в західній Галичині, з другого боку, щоб таке саме право мали три польські жінки, визначені польською стороною.

При сій нагоді попираємо горячо й ініціативу архієпископів Шептицького і Більчевського в справі виміни деяких категорій полонених, вислану в середині грудня до обох начальних команд, української і польської і на яку ініціатори досі не одержали відповіді. Було б бажано, щоб і в сій справі обі сторони навязали з собою переговори.

Українська Національна Рада: Д-р Лев Ганкевич в. р. заст. презид. УНР, Д-р Стефан Томашівський в. р. член УНР, Д-р Володимир Охримович в. р. член УНР.

PS. Подаю назвиска—подані мері гр. Скарбком — польських жінок, що мали би їхати до команди Української Армії, з тим, що вони доберуть собі третю жінку вже там на місці.

Назвиска тих двох жінок:

- 1) Марія Опенска.
- 2) гр. Теодозія Дзедушица.

Рівночасно прошу о подання гр. Александрови Скарбови назвиска двох українських жінок з тим, що вони у Львові доберуть собі третю.

Д-р Лев Ганкевич в. р.

При сій нагоді львівські члени УНР. не можуть скрити свого жалю, що первісний план їх і членів польської Ліквідаційної Комісії довести до контакту між обома воюючими сторонами через двох українських делегатів (див. „Вперед“ ч. 14.) — не здійснився без вини сих обох чинників. Щотільки тепер, коли Начальна Команда Польського Війська у Львові дала дозвіл, виїхали два члени УНР. Д-р Володимир Охримович і Д-р Стефан Томашівський, до Державного Секретаріату, на жаль далекою околицею дорогою через Угорщину.

В українській Галичині.

Подаємо в скороченні подані Польським Кореспондентським Службам вісти: Українці стараються позискати прихильність населення. Реквірують ліси і всі інші потрібні до життя продукти і продають по максимальних цінах. Головно апровізують міста. Властитель не одержує грошей при реквізиції, а відбирає їх в поволі ксмісаріаті. Властитель не сміє продавати лишених йому правлінням средств поживи. Через се ціни товарів впали дуже низько. Призначена давніше худоба для Відня продається частинно населенню. Населення заховується байдужо супроти щоденних випадків. Погромів на Жидів досі не було ніде. В Дрогобичі, де є комісаром тов. Вітик, випущено всіх полонених Поляків на волю.

Відплатні зарядження.

Від Нач. Команди Польських Військ (Пресовий Відділ) дістали ми до поміщення у „Впереді“ отсей

„Комунікат Начальної Команди Польських Військ на Східню Галичину.

Львів, 1. січня 1919 р.

Не раз подавано вже до загального відома, стверджені случаи систематичного насильства українськими військами приписів гагацької і жєневської конвенції. Поминаючи випадки меншого значіння, подає Нач. Ком. П. В. на схід. Гал. до загального відома, отсі яркі факти зломання приписів обовязуючих усі цивілізовані війська:

1) В листопаді м. р. напали українські війська під Микулицями на відділ польських військ, проваджений в карності і порядку по думці приказу Начальної Команди офіцерами коаліції польських військ, зі сходу до своїх осель в краю. Напад виконано без попереднього зажадання вияснення про ціль маршру та його напрям.

2) В тім самім часі і місці збезчестили і ограбили українські війська польських парламентарів і замордували одного з них.

3) Також там замордували українські війська певну скількість вже роззброєних польських офіцерів і жовнірів.

4) Слідуючого дня в часі транспорту розсєрєних польських офіцерів і жовнірів з Микулиць до Тернополя, скатували і замордували укр. війська в присутності офіцерів значне число беззбройних польських офіцерів і мужів.

5) У в'язниці морено голодом польських офіцерів і жовнірів, що спричинило смерть одного офіцера і кількох жовнірів.

6) Українські війська острілюють з гармат тяжкого калібру середмісте і костели міста Львова, що потягнуло за собою численні случаи

смерти і поранення цивільної людности, головню жінок і дітей. Через ушкодження водопроводів і централі електричної позбавили українські війська цивільну людність міста Львова води і світла.

7) Українські війська острілюють свідомо і систематично польські санітарні стежі, зосмотрєні в приписані жєневською конвенцією відзнаки.

8) Українські війська зневолюють, бють кольбами і мордують польські санітетки, навіть коли вони є заняті перевязуванням ранених.

9) Українські війська знущаються в звірський спосіб над беззбройною і ніякої участі в боротьбі не беручою людністю, а навіть мордують її, а серед неї жінки, діти і старці.

10) Українські війська підбурюють цивільне населення, головню сільське, до нападів на польські військові відділи і поодиноких жовнірів, до мордування їх і знущання над зловлєними.

Начальна Команда Польських Військ, на східню Галичину не думає дальше терпіти тих надужит.

Коли всі представлювання роблені передше, чи то безпосередню, чи за посередництвом польських цивільних властей Команді Укр. Військ як і у адміністраційних українських властей не віднесли ніяких наслідків, видає на будуче слідуюче зарядження:

1) 1.000 українських воєнних бранців зістане сейчас перенесено до в'язниці і судуть трактованими, як звичайні злочинці і то так довго, як довго Команда Укр. Військ не змінить свого дотеперішнього поступування супроти полонених взятих під Микулицями і не буде трактувати їх після засад міжнародного права.

2) За кожного замордуваного або раненого від нинішнього дня полоненого офіцера або жовніра, будуть розстріляні два українські офіцери або жовнірі.

3) За кожду в висше згаданий спосіб замордувану або ранену санітетку або санітета будуть розстріляні два укр. офіцери.

Рівночасно звертаюся до Начального Команданта Військ Польських з просьбою о зверненнє до Генерального Бюра агенції жєневської з представленням висше згаданих переступств, а також:

а) з просьбою о присланнє комісії, в цілі розслідження справи;

б) з просьбою о присланнє відділу Червоного Хреста, бо в наслідок поступування укр. військ, грозить також нашим військам нестача санітарної обслуги через її вимордування.

Нач. Кмда В. П. на схід. Гал.
Розвадовський, г. д., м. п.

3 чеського життя.

Прага, 26. XII. 1918. р.

В Празі тепер заняті всі уми будовою чеської республіки. Приїзд президента Т. Масарика до Праги прискорив ще її будову. Вона росте і кріпне з кожною годиною, з кожним днем. І хто її буде? Всі — без ріжниць переконань, без ріжниць партій.

На перший план висунулись три групи. Перша, се чеські соціалдемократи. В міністерстві мають трох заступників, тов. д-ра Совкупа, д-ра Льва Вінтера і Габермана, заступником президента Національної Ради є тов. д-р Томашек. Друга, се ліберальна буржуазія, т. зв. правно-державні (statopravne) до якої належать молодочехи, радикали і реалісти (Масариковці). Є се міська інтелігенція, промисловці, що дуже стараються про свої класові інтереси. Трета се аграрії і національні соціалісти (Кльофачівці). Остеронь стоять моравські клерикали.

Повторюю, досі всі відламки йдуть згідно в праці коло будови чеської республіки. Не поріжнїло їх досі нагїть соціальне питання. Жаданнє соціалдемократів заведення 8-годинного часу праці прийнято всіми партіями без протесту хоч на думку чеських промисловців введене того

закону тепер в житті було, на їхню думку навіть шкідливе.

Поза рамами національного чеського життя остали лише власники великої посілости. Ограниченне великої посілости йде в парі з національним інтересом чеського народу, бо її власники або Німці, або зніжчена шляхта.

Тому дуже актуальною стала аграрна справа. Попирають її горячо і міська буржуазія і багаті селяни. Перші хочуть позбутися таким робом політичних конкурентів, другі хочуть зміцнити свої ряди і заслонитися перед небезпечкою безземельного пролетаріату.

Що до заграничних справ, то німецько-чеський спір має поладнати президент Масарик. Дуже напружені відносини з Поляками і в тій справі вислано делегацію з Варшави, а на зїзд чеської соціалдемократії приїхав тов. Дашинський.

Дуже голосною стала тепер справа прилучення угорської України і Лемківщини до Чехії, що викликало знову велике обурення у Поляків. З Словаками йдуть далі переговори. (+)

3 Німеччини.

„Berliner Ztg.“ доносить: Дня 30. грудня зібралася в Берліні державна конференція групи Спартакуса. Прибуло 80—100 делегатів. По рефераті Лібкнехта прийнято односторонню резолюцію в справі зрівняння відносин з іншими партіями та в справі заснування нової партії під назвою „Револьюційно-комуністична робітничка партія Німеччини“. Резолюцію прийнято односторонньо лише з тою зміною, що партія має називатися „Комуністична партія Німеччини — Союз Спартакуса“. При кінці засідання предсідник повідомив, що прибули делегати російських совітів. Делегат Радек виголосив промову до зібраних.

Бюро Вольфа офіційно доносить, що незалежні соціалісти виступили зі складу пралінія.

По виступленню незалежних утворилося нове правління, зложене з Еберта, Шайдемана, Ляндесберга, Носке, Лебе, Вісселя.

Болгарський міністер торгівлі Д-р Данев про ситуацію.

По упадку міністерства Радославова і Малінова є тепер в Болгарії міністерство Тодорова, в якого кабінеті міністром фінансів є Д-р Данев. Д-р Данев один з найвизначніших проводирів болгарських русофілів і головний справця нещасної першої балканської війни.

Кореспондент „Narod. Listy“ мав тепер з ним інтерв'ю, і на запитання його, хто спричинив, що Болгарія розпочала війну, він відповів, що причиною сего були цар Фердинанд і Радославів. Що до інших справ, то освідчив, що зєднана Росія мусить бути знова відбудована а також і Польща мусить повстати в своїх етнографічних границях. З радостю прийняв до відома утворення чеської республіки; бажає їм розширення аж до Дунаю, щоби були певною опорою для Українців бувшої Угорщини.

Се є в інтересі Славянства, щоби вони мали найкоротший шлях до Адрійського моря.

Французський пор. Вілем убитий.

Таку вістку великими, чорними буквами на першій місці подає нинішній львівський польський соціалістичний „Dziennik Ludowy“ (ч. 4.), покликується на „Temps“... Не знаємо, яка була ціль „Dziennik-a“, коли він рішився подати повисшу вістку: подювання за сензаціями, чи несвідомість. Коли се несвідомість — так подаємо „Dziennik-ови“ до відома, що „Temps“ взяв отсю вістку про смерть Вілема з „Gazeti Wieszorn-oj“, яка пізніше сама ствердила, покликується на „віродостойні жерела“, що Вілем живе і є інтернуваний в Тернополі. Ствердив се впрочім український заграничний секретаріат. Колиж „Dziennik“ полне за сензаціями і „робить настрій“ проти Українців — годі на се нема ради.

Сердечности Поляків супроти Чехів.

В краківськ „Kurjer-i Codzienn-im“ з дня 30. грудня читаємо на першій сторінці отсі компліменти, звернені в сторону Чехів:

„Чехи терплять на манію великості. Перехвалюються тим, що вони є співтоваришами коаліції і дістануть від неї вільну руку, щоби загартувати Тешинське князівство. Та ми (себто Поляки) є також народом спримиреним і з коаліцією ємо троха давнішні взаємини, як брати Чехи. Догепер було в світі тихо про оружні діла та про багатерство Чехів. Від часу

Жіжки та Хуситів Чехи вміли лише торгувати, робити книдлі і пиво та висилати своїх грайків по світі — а як австрійські урядники, германізували та шпівнували Польщу. Ми сказалиби: де коня кують, там жаба наставляє ногу і перестерігаємо перед надуванням, бо притім можна пукнути“.

На третій сторінці того самого числа читаємо знову такі сердечности:

„П. Гутковський (провідник нотифікаційної делегації з Варшави) ствердив, що польський наряд, начальник держави на Тимчасове Правління є переняті сердечними чувствами до Чехів...“

Отже котрі „чувства“ є щирі: чи ті з першої сторінки, де говориться про манію великості, книдлі, пиво, грайків, шпівнів, жабу ітд., чи ті з третьої?

Польське воєнне звідомлення.

Пресове бюро подає з дня 2. січня 1919 р.: Нині над раном заатакував ворог Сквилю, де узискав частинний sukces. Одначе протиатаком викинено його авідти і удержано позиції проти ворожого пополудневого наступу.

На інших відтинках ситуація без зміни.

НОВИНКИ.

— Арештування і ревізії у Львові. Перед кількома днями вивезено зі Львова д-ра Михайла Волошина. Вчора відбулися ревізії в товаристві „Труд“ і у о. Александра Стефановича.

— Самостійні національні держави. (П.А.Т.) Через польську делегацію в швейцарськім Берні згодилися до коаліції два представники Грузинів з пропозицією спільної акції разом з Литовцями і Українцями в справі утворення самостійно-національних держав. Сю акцію на міжнародньому конгресі мали вести Польща.

— В справі Лемківщини. Перед кількома днями висказали ми думку, що в справі прилучення Лемківщини до Чехії мусіли інтервенювати галицькі русофіли. Проти сього рішучо застерігається — „Прикарп. Русь“ в своїм 2. числі і заявляє, що вони хочуть цілковитого „освобожденія карпатської Русі“.

— Жертви братовійчої війни. В силвестрову ніч згинуло від куль кілька осіб у Львові, між іншими також тов. Ян Менсович. Жертвою арматньої кулі впала також каменяця українського жіночого товариства „Труд“.

— Хто є п. Бідерман? „Наїнт“ жидівський дневник в Варшаві подає, що англійський офіцер Бідерман, що приїхав в справі розслідування жидівських відносин, приїхав з жінкою, яка є дочкою знаного варшавського богача.

Оповістки.

— Управа У. С. Д. П. звизає всіх товаришок і товаришів, які не вплатили партійного податку за 1918 рік, щоби негайно вирівнували залежності. Партійний податок, що виносить всього 1 К в місяць, можна складати щоденно в Секретаріаті, вул. Руська 3, на руки тов. д-ра М. Фільца.

— Всі дотепер вийшовші числа „Вперед“ (крім 2. числа), можна набути в адміністрації, при вулиці Руській ч. 3, 1. поверх.

— Льокаль Львівського Українського Горожанського Комітету знаходиться при вулиці Руській ч. 3, другий поверх. Урядові години: від 9—1 і від 2—3 попол.

— На Ялину для ранених жовнірів просять складати жертви в натураліях в Українськім Горожанськім Комітеті, при вул. Руській ч. 3, 1. поверх, щодня від год. 9—1. передполуднем. — Комітет.

— Земельний Банк Гіпотечний, спілька акційна у Львові, подає до відома, що з огляду на господарський застій обнижує процентову стопу від вкладок в біжучім рахунку на 2½%, почавши від 1. січня 1919 аж до відкликання. 3—5

— Краєвий Союз Кредитовий у Львові повідомляє отсим, що від дня 1. січня 1919 буде платити від вкладок до обороту 2½%. 3—5

— Товариство взаємного кредиту „Дністер“ у Львові, подає до відома своїх П. Т. вкладчиків, що з днем 1 січня 1919 знижує відсоткову стопу від вкладок на 2½%. 3—5

— „Народна Гостиниця“ у Львові повідомляє, що обнижує процентову стопу від вкладок на 3% від 1. січня 1919 р. 2—3

— Хто кулив „Робітничий Календарик“ зі зложеними (через поспіх) сторонами, нехай зголосяється до адміністрації „Вперед“, де може замінити собі на инший.

— Перелісила редакція. Vegas: Для на... надається.

— На ранених укр. жовнірів зложили дальше (в коронах): М. А. 10, Е. Микитюк 5, М. Колгун 10, Ю. Мазан 10, Ю. Карпан 20, Яків Козак 20, Амвроз. Нижанковський 6, Марія Модчак 10, Катерина Дудас 10, Василь Курочка 5, Іван Хомів 2, Маруся Дуцівна 10, Нуся Гупалівна 12, д-р Мих. Галушинський 50, М. Р. 50, Лех Варвава 20, М. Д. 16, Францішка Н. 10, Юлія Ш. 10, А. Бокало 20, Йосиф Т. 10, М. Гал. 10, Роман Зомер 30, Марія Ковальчук 12, д-р С. Ш. 100, Михайло Возняк 50, А. Косичина 20, П. О. 20, Москалюк Вол. 30, Зузана Семянів 20, Нарциза Івасечко 10, З. Сидорова 20, Саїна Мисаківна 10, В. Ф. 10, Ференцевич Соф. 40.

Ширіть скрізь свою робітничу газету, передавайте її з хати до хати, з рук до рук!
Збирайте складки на пресовий фонд „В П Е Р Е Д У“!

Вже вийшов з друку і продається

Робітничий

КАЛЕНДАРІК

на 1919 рік.

Ціна одного примірника 1 Кор. 30. сот.

Хто бере більше, як 10 примірників, платить по 1 Кор. за один примірник.

Набувати можна в адміністрації „Вперед“, при вул. Руській ч. 3, 1. поверх, в обох українських книгарнях, в бюрох дневників і в трафіках.

Оголошення приймається по 2 корони за один петітовий рядок. За зміст оголошень редакція не відповідає.

До працьдавців! Хто потребує робітників і робітниць, нехай зголосяється в адміністрації „Вперед“. 2—10

Млинки до мелення всякого зерна на крупі й муку продає по 150 К. инж. Я. Вінцковський, вул. Новий Світ ч. 20. 5—10;

Хто знайшов? В середу 1. січня передполуднем згублено портфель з приписами, фотографією і посвідкою від міської електровні. Хто знайшов би сей портфель, зоводять задержати собі гроші а фотографію і посвідку з електровні зложити до адміністрації „Вперед“. 2—3

БОРИНИЧІ, УЧИТЕЛІ ШКОЛИ! Прошу повідомити Катруню і мою жінку, що я здоров і перебуваю у брата. — Монца 12—12

БОРИС МИКОЛА! Дай вістку, чи ти здорова? — Родичі 9—10

Хто знавби, що сталося з **КАРЛОМ ШВАВОВИЧЕМ**, який пустився 15 грудня с. р. до **ГОДОВИЦЬ** коло Львова, зоводять повідомити родину, вул. Каспра Бочковського ч. 8. 8—3

Читачів „Вперед“ прошу повідомити **МАРІЮ ШТИНЬСЬКУ, ДОВЖЕНІВ**, коло Белза, пов. Соваля, що я вже здоров. — Семен. 3—5

О, КОРНЕЛЬ МАНДИЧЕВСЬКИЙ, ТУРІВКА, повіт Скалат. Ми здорові, а Ви і Ромцьо, як живете? — Кобринецький. 2—3

О. О. НИЖАНКОВСЬКОГО І ГАЛІНТА. Стрий, просять о вістку про **ВОЛОДИМИРА РУДОВИЧА** родичі. Передрук в стрийській часописі платний. — Львів, ул. Тетинська 3. 2—3;

МИХАЙЛО КРАЙКІВСЬКИЙ, ПОТІК, коло Рогатина. Я здорова, перебуваю у Катерині. — Юлія. 1—2

ЮРКУ ТЕРМЕРІВСЬКИЙ! Дай вістку, чи ти здоров? — Нуся. — Інші чужі просять о передрук. 1—2

НЮРА САФАНОВА, ОДЕСА. Я здорова, у Львові. — Юзя — Володя. Одеські газети прохаю о передрук. 1—3

СОТНИК ЯНІВ, ОДЕСА. Вибачайте мені вeso. Я у Львові, здоров. — Волощенко. 1—3

КОВВЕЛЬ, ГРАБ, РЕВЧУК! Дайте вістку про себе. Я у Львові. — Манівський. Укр. газети прохаю о передрук. 1—3

Знакомі повідомлять ласкаво **ОСІПА КУШНІРА** в ЯНО-ВІ, коло Львова, що дочка Нуся живе здорова у Львові, вул. Гротгера ч. 9. 1—1

Поручник **ВАСИЛЬ СЕНЕНЬКО**. Що з Остапом? Прошу о вістку. — Стефа, Львів. 1—4

УСС. ВОЛОДИМИРА МОСОРУ прошу, щоби мої річі зложив в депозиті або у д-ра Гіряка в Тернополі. — Я. Н. Львів. 1—3

Кальпортеріз до розношування газет потрібно сейчас. Зголосуватися до адміністрації „Вперед“ (вулиця Руська ч. 3, 1. поверх).